

ΑΡΘΡΟ ΠΡΟΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ

Επικοινωνία:

Κατερίνα Νικολαΐδου Πετρόνι
Υπεύθυνη του Γραφείου Επικοινωνίας
Τηλ.: 22894367, Τηλεομοιότυπο: 22894477
Ηλ.διεύθυνση: katerina@ucy.ac.cy, <http://www.pr.ucy.ac.cy>

11-7-11: Προεδρικό Ήθος Ευθύνης.

*Του Σταύρου Α. Ζένιου**

Φοβού το πόρισμα! Θα δώσει το έναυσμα για οργανωμένη και μεθοδική δράση.

Ο υπεύθυνος ηγέτης αναλαμβάνει ευθύνη για όλα όσα συμβαίνουν ενόσω βρίσκεται στο πηδάλιο. Και για τα καλά και για τα κακά. Εμείς, ως κυρίαρχος λαός εκφράζουμε κρίση στις εκλογές. Σε μια δημοκρατία αυτό είναι το μόνο μας εργαλείο. Δεν είναι όμως αυτό το θέμα μου.

Θα αποδοθούν ευθύνες; Όχι! Δεν θα αποδοθούν επαρκώς. Όταν γίνει έκρηξη σε ένα εργοστάσιο στέλνεις προς διερεύνηση ειδικούς στην διαχείριση κινδύνων. Δεν στέλνεις νομικό σύμβουλο. Ο διορισμός «έγκριτου νομικού» κανονικοποίησε την διερεύνηση. Δευτερευούσης σημασίας εάν είναι ανεξάρτητος ή όχι. Απλά, δεν μπορεί. Για ακόμη μια φορά το πολιτικό σύστημα δείχνει να μην καταλαβαίνει πως δουλεύει ο σύγχρονος κόσμος. Όμως ούτε αυτό είναι το θέμα μου.

Το θέμα πλέον είναι να κοιτάξουμε μπροστά. Να χαράξουμε νέα πορεία για την χώρας μας.

Ο Πρόεδρος κρατά στα χέρια του την τεράστια ισχύ της κρατικής μηχανής. Στα δημοκρατικά πολιτεύματα η κρατική ισχύς ελέγχεται από την λαϊκή δύναμη. Απώλεια της εμπιστοσύνης του λαού σημαίνει απομάκρυνση από την εξουσία. Και η εμπιστοσύνη στηρίζεται στην ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑ αυτών που εμπιστευόμαστε. Έτσι είναι όλες οι σημαντικές σχέσεις: γονιών με παιδιά, μεταξύ συζύγων, στον χώρο εργασίας.

Ο λαός δεν εμπιστεύεται πλέον το πολιτικό σύστημα. Το πολιτικό σύστημα τα έχει χαμένα. Τα κόμματα υποβάλλουν ιδιοτελείς προτάσεις. Όσο πιο μικρό το κόμμα τόσο πιο ριζοσπαστική η πρόταση. Οι μεγάλοι υπολογίζουν συσχετισμούς δυνάμεων. Υπουργοί αλληλοκατηγορούνται για το ποιος φταίει. Το καράβι της διακυβέρνησης βυθίζεται και οι νυφίτσες φεύγουν. Ντροπή!

Την μελλοντική πορεία θα την καθορίσουν πλέον οι νηφάλιοι, υπεύθυνοι και ενεργοί πολίτες. Πρέπει όμως να ξεπεράσουμε την αγανάκτηση και να κάνουμε το μόνο που έχει πραγματική σημασία: να δουλέψουμε για μια σύγχρονη δημιουργική Κύπρο. Αντί να θρηνούμε τα θύματα, ας δουλέψουμε για να τιμήσουμε την μνήμη τους με έργα.

Για να χαράξουμε νέα πορεία πρέπει να κατανοήσουμε το «ήθος ευθύνης» αυτών στους οποίους εμπιστευόμαστε το πηδάλιο. Αυτό είναι το θέμα μου.

Ο Πρόεδρος είναι υπεύθυνος τόσο για τις δικές του επιλογές όσο και για τις ενέργειες και την συμπεριφορά όλης της κρατικής μηχανής. Όταν δεν αναλαμβάνει προσωπική ευθύνη νομιμοποιεί το κυνηγητό των πιο κάτω για να «φθάσει το μαχαίρι στο κόκκαλο». Ήδη Πρόεδρος και Υπουργοί παίζουν ένα παιχνίδι μεταφοράς ευθυνών: φταίμε που ήρθαν, φταίμε που δεν έφυγαν ή φταίμε που δεν είχαν στέγαστρο; Βλέπετε, αυτό θα κάνει μεγάλη διαφορά στην μάνα των αδελφών Χριστοφόρου, στον αείμνηστο πλοίαρχο Ιωαννίδη, στους μηχανικούς που έκτισαν τον σταθμό Βασιλικού.

Ο Πρόεδρος καθορίζει το ήθος και το ύφος της διακυβέρνησης. Δεν ψάχνει καταφύγιο στην τήρηση των διαδικασιών. Βλέπει την εξουσία ως ένα βήμα για άσκηση ηθικής επιρροής και ώθησης της λαϊκής βούλησης σε ανώτερους οραματισμούς, όχι ως ένα σύστημα συναλλαγών για διατήρηση πολιτικών ισορροπιών. Αυτό ζητούν οι νέοι στους δρόμους: **Δώστε μας ελπίδα και προοπτική!**

Το «ήθος ευθύνης» επιφορτίζει τον Πρόεδρο όπως γνωρίζει τι γνωρίζει και τι δεν γνωρίζει. Δεν επιτρέπεται να προσποιείται ελλιπή ενημέρωση. Και αυτό ακόμη δεν αρκεί. Πρέπει να έχει επίγνωση ότι υπάρχουν πράγματα που δεν γνωρίζει ότι δεν γνωρίζει. Σκεφτείτε το!

Ο υπεύθυνος πολιτικός ηγέτης φροντίζει για το μακροπρόθεσμο συμφέρον της χώρας. Τα θέλω των πολιτών ενδέχεται να αποκλίνουν από το τι χρειάζονται τα πραγματικά συμφέροντα της χώρας. Η υπεύθυνη ηγεσία μεριμνά για μείωση αυτής της απόκλισης. Αυτό απαιτεί προθυμία για ενεργό ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΚΟΙΝΗΣ ΓΝΩΜΗΣ. Ίσως να μη άρεσε στην κοινή γνώμη η παράδοση των εκρηκτικών στις ΗΠΑ ή στις Βρετανικές Βάσεις. Τώρα όμως τι τους λέμε, κε Πρόεδρε;

Ο υπεύθυνος Πρόεδρος αναγνωρίζει τέλος ότι στον σύγχρονο κόσμο της «κατασκευασμένης αβεβαιότητας» η αποτελεσματική λειτουργία της κοινωνίας εξαρτάται από την αποκέντρωση, την αυτονομία ανεξάρτητων θεσμών, τις οργανώσεις των πολιτών. Μεριμνά για μια κοινωνία που αυτορυθμίζεται. Αναγνωρίζει ότι ο κρατισμός που συντηρεί πελατειακές σχέσεις προς εξυπηρέτηση κομματικών σκοπιμοτήτων, αποδυναμώνει τους πολίτες. Στον αρχηγό του κράτους επαφίεται να αναμετρηθεί με τον κρατισμό, και να δημιουργήσει ένα περιβάλλον όπου οι πολίτες να νοιώθουν ισχυροί και αυτόνομοι.

Η έκρηξη στο Μαρί αφύπνισε κοινωνικές δυνάμεις, ενεργοποίησε τους νέους. Από εδώ αρχίζει η πορεία για ένα διαφορετικό ήθος ευθύνης.

Υπάρχει ελπίδα να τα καταφέρουμε;

Ναι. Φοβού το πόρισμα! Όχι διότι θα δώσει ικανοποιητικές απαντήσεις. Αντιθέτως. Θα δώσει το έναυσμα για οργανωμένη δράση. Την θέση της αγανάκτησης θα πάρει ο ενθουσιασμός και η αποφασιστικότητα των νέων, η μεθοδικότητα των σοβαρών επαγγελματιών, οι γνώσεις των επιστημόνων, η νηφαλιότητα όσων βίωσαν το Ευρωπαϊκό περιβάλλον. Ο δρόμος θα είναι μακρύς. Στρωμένος με «αναχώματα υστέρησης» του πολιτικού συστήματος. Αλλά στο τέλος μας περιμένει μια σύγχρονη δημιουργική Κύπρος.

Ο Σταύρος Α. Ζένιος είναι Καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Κύπρου, και πρόεδρος της Συνόδου των Πανεπιστημίων των Ευρωπαϊκών Πρωτευουσών